

Protokoll 5/2021

fört vid Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 15 april 2021 kl. 18:00-19:15, Cronqvistsalen,
Astrakängatan 19, Hässelby Gård

Ledamöter

Bo Arkelsten (M) Ordförande
Jennyfer Redin (M)
Ann-Margrete Nilsson (M)
Per Hallberg (M)
Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Özlem Körhan (V)
Fatima Nur (L)
peter dannqvist (MP)
Carina Franke (KD)
Peter Engberg (S) ersätter Lisa Carlsson (S)
Mario Chahrestan (S)
Mohibul Ezdani Khan (V)
Anette Hargemark (SD) ersätter Jessica Larsson (SD)

Ersättare

Louise Ajnesjö (M)
Aras Amin (M)
Busra Kocaturk (M)
Anders Sätterberg (M)
Emma Lindqvist (L)
Åsa Öckerman (MP)
Frida Magnusson (C)
Shuta Bari (S)
Angelo Tapia (FI)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Birgitta Thulén Avdelningschef
Eva Frykler Avdelningschef
Pirjo Dahlgren Jaspersson Avdelningschef
Aida Rizvic Avdelningschef
Anna-Lena Blomkvist Tjänsteman
Pami Singh Tjänsteman
Magnus Bergkvist Tjänsteman
Malin Lejonqvist Nämndsekreterare
Patrik Bobäck Facklig
Christina Christiansson Facklig

Justerare

Bo Arkelsten (M), Mario Chahrestan (S)

Datum för justering	2021-04-20
Paragraf	§§1-23
Sekreterare	Malin Lejonqvist

Med anledning av Coronapandemin och smittspridning kommer sammanträdet att hållas inom stängda dörrar, det vill säga inte öppet för allmänheten.

Kvällens tema: Förskola. Rektorererna Yvonne Sjövik Axelsson och Michael Klomark berättade om språkarbetet/flerspråkighet, hållbar utveckling i förskolan och det specialpedagogiska arbetet och samarbetet med SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten).

§ 1 Mötets öppnande

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Bo Arkelsten (M) hälsar välkommen.

§ 2
Godkännande av dagordning

Sammanfattning av ärendet

Dagordningen godkänns med tillägg av skrivelse om förskolegårdar från (V) som anmäls. Skrivelsen tas upp under punkt 20.

§ 3

Tid för justering och utseende av justerare

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Bo Arkelsten (M) och ledamot Mario Chahrestan (S) kommer att justera dagens protokoll 2021-04-20 kl 12.00.

Medborgarförslag

§ 4

Medborgarförslag om kiosk vid Hässelby allmänna bad

Svar på medborgarförslag, dnr HV 2021/167.

HV 2021/167

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

I inkommet medborgarförslag framförs önskemål om att det under sommarsäsongen upprättas en kiosk vid Hässelby allmänna bad. Skribenten efterlyser också service som badvakt och utlåning av badleksaker.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Ledamot Mario Chahrestan med fler (S) reserverade sig mot beslutet enligt följande:

"Vi anför följande,

Vi tycker att det är ett bra medborgarförslag och vi ställer oss bakom det.

En kommunalt driven kiosk skulle endast vara öppen under sommar/badsäsongen och skulle uppskattas av våra invånare. Det skulle också underlätta att ge ungdomar i stadsdelen möjligheten att arbeta på kiosken i form av feriejobb vilket skulle gynna ungdomar och förbereda dem inför arbetslivet.

Vi ställer oss också bakom att det anställs en badvakt under sommarsäsongen eftersom det skulle öka tryggheten för dem som badar och främst dem som saknar eller har låg simkunnighet. Senast 2020 skedde en drunkningsolycka som involverade en vuxen person och 2015 var det ett 5 årigt barn som tragiskt dog i en drunkningsolycka.

Enligt barnkonventionen ska barnen ha rätt till lek, vila och fritid samt skyddas mot skada. Då det föreligger risk för allvarlig skada

om barnen vistas på badplatserna i osäkra former är det vår skyldighet att se till att de kan vistas i så säkra former som möjligt. Det är stadsdelsnämnden som ansvarar för utveckling, drift och underhåll av anlagda strandbad, såväl Hässelby allmänna bad som övriga strandbad inom området. Vår uppfattning är att det bör vara en del av detta uppdrag att också anordna kioskverksamhet och utlåning av badleksaker, bedriva simundervisning och anställa badvakter.

Vi tycker att Förvaltningen bör godkänna att en kommunaldriven kiosk upprättas under sommartid och tillsammans med idrottsförvaltningen anställa ett par badvakter."

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) anslöt sig till (S) reservation.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) anslöt sig till (S) reservation.

Handlingar i ärendet

- 443318 (Godkänd - R 1) (Godkänd - R 1) (I beslutsflöde - R -1) (I beslutsflöde - R 2) Medborgarförslag om kiosk vid Hässelby allmänna bad.
- HV 2021/167-4 Medborgarförslag om kiosk vid allmänna badet - nämndversion

§ 5

Medborgarförslag om vattenlekplatser och dricksvattenfontäner vid stadens parker och torg.

Svar på medborgarförslag, dnr HV 2021/126.

HV 2021/126

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd överlämnar medborgarförslaget till trafiknämnden för vidare hantering.

Sammanfattning av ärendet

I inkommet medborgarförslag framförs önskemål om att stadsdelsområdet ska göras än mer attraktivt med fler vattenlekplatser och tillgång till dricksvatten vid stadens parker och torg. Skribenten hänvisar till klimatförändringarna och de allt varmare somrarna och menar att barn, vuxna och äldre behöver kunna svalka sig inom sitt närområde.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- HV 2021/126-4 Svar på medborgarförslag om vattenlekplatser och dricksvattenfontäner vid stadens parker och torg.
- HV 2021/126-5 Medborgarförslag vattenlekplats och dricksvatten -nämndversion

§ 6

Medborgarförslag om att anlägga hundrastgård vid deponierna i Lövsta.

Svar på medborgarförslag, dnr HV 2021/132.

HV 2021/132

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

I inkommet medborgarförslag framförs önskemål om att en stor hundrastgård anläggs på deponierna i Lövsta. Syftet är att ge hundägare möjlighet att släppa sina hundar fria på ett säkert, tryggt och lagligt sätt.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- HV 2021/132-3 Svar på medborgarförslag om att anlägga hundrastgård vid deponierna i Lövsta.
- HV 2021/132-4 Medborgarförslag om hundrastgård på lövsta kullar - nämndversion

§ 7

Anmälan av medborgarförslag som inte hanteras på nämnd

HV 2021/3

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Alla inskickade förslag med rubriken ”medborgarförslag” som inte uppfyller kriterierna enligt stadsdelsnämndens riktlinjer anmälas till nämnd. Stadsdelsförvaltningen har hanterat dessa förslag genom att svarat samt skickat vidare eller hänvisat till rätt instans.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 446964 (Godkänd - R 3) Anmälan av medborgarförslag som inte hanteras på nämnd

Beslutsärenden

§ 8

Månadsuppföljning med prognos mars 2021

HV 2021/250

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att godkänna månadsuppföljning för mars 2021.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen prognostiserar sammanlagt ett överskott om 11 mnkr efter åtgärder och resultatdispositioner. Överskottet om 19 mnkr på flykting beror på ändrade redovisningsrutiner gällande generalschablon. Underskottet om 8 mnkr återfinns hos utförarna inom äldreomsorg.

har beviljats medel i avstämningsärendet om 15,5 mnkr varav 12,3 mnkr var sökta i VP.

Förvaltningen har tom mars erhållit 5,9 mnkr i kompensation för ökade sjuklönekostnader.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Ledamot Mario Chahrestan med fler (S) lämnade följande särskilda uttalande:

"Vi godkänner delvis månadsrapporten och därtill vill vi anföra följande;

Vi socialdemokrater vill framhålla vikten av att de pengar som budgeterats verksamheten också går ut i verksamheten, särskilt när regeringen tillskjutit stadsdelen ytterligare ekonomiska medel till följd av virusutbrottet.

Socialdemokraterna skulle gärna se att förvaltningen inventerar andelen osäkra anställningar såsom timanställningar i äldreomsorgen och på förskolan, för att se vilka av dessa anställningar som skulle kunna övergå till säkra tillsvidareanställningar. Särskilt när förvaltningen redovisar överskott. Behovet av trygga anställningar har funnits innan den rådande Corona-pandemin, behovet har dock belysts och tydliggjorts under pandemin och kommer att finnas efter den också. Det handlar om personalens välmående, medborgarnas

trygghet och därmed en välfungerande verksamhet för alla parter. Överskott kan även investeras i form av satsningar till den ökade arbetslösheten, särskilt bland unga. Många ungdomar vet inte var de ska ta vägen eller hur de ska ta sig in i arbetsmarknaden. Vetskapen kring medborgarkontor och liknande kanaler tycks lysa med sin frånvaro, särskilt bland våra ungdomar i stadsdelen. Därför ses det högst motiverat att satsa på att förmedla nödvändig samhällsinformation till allmänheten, något som en del av överskott eller riktade pengar kan användas till.

Vi ser också att föreningslivet behöver stärkas i form av att det finns samlingslokaler att kunna hyra. Därför vore det även önskvärt om Folkets Hus i Vällingby får ett extra ekonomiskt stöd av Stadsdelsnämnden för att kunna behålla sin verksamhet och behålla möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet i Hässelby-Vällingby. Det är också en satsning som gynnar våra medborgare i alla åldrar.

Istället för placeringar av barn och ungdomar i SIS-hem, HVB-hem, jourhem, stödboenden och familjehem arbetar förvaltningen nu med "hemmaplanslösningar", dvs. de utsatta får bo kvar hemma, trots att hemmet många gånger kan vara destruktivt. Det kan vara bra när det fungerar men nu är detta arbetssätt mer norm än att det grundar sig på en individuell bedömning som tidigare. Den normen gör att förvaltningen gör en mycket stor besparing på våra unga som har hamnat fel och som behöver hjälp för att hamna rätt och komma framåt, utan ett liv med kriminalitet, missförhållanden eller våld. I ljuset av de behov som stadsdelen har framstår överskott högst omotiverat. Pengar ska komma våra verksamheter och personal till del, vi bor inte i en stadsdel som vi ska spara pengar på.

Socialdemokraterna vänder sig kraftigt mot att man drar in på verksamhet, medarbetares arbetsmiljö och insatser samt service som är bra för våra medborgare.

Dessutom har otryggheten och våldet ökar markant under det grön-blåa styret och det var också något Moderaterna gick till val på skulle minska om de kom till makten. Nu är Moderaterna vid makten och håller i ordförandeskapet och ändå fortsätter våldet och otryggheten att öka. Ändå ser vi inga satsningar på åtgärder som kan motverka det. Det är inte bara dåligt styrt, det vittnar om en total oförmåga och ovilja att hantera det ökande våldet. Istället för att prioritera förebyggande och trygghetsskapande insatser och åtgärder är det grön-blåa styret mer intresserade av att sälja ut allmännyttan, sälja ut Vällingby centrum till en privataktör, lägga ner mindre kommunala förskolor och privatisera den kommunala verksamheten. Det är en dystert och farlig utveckling för vår stadsdel. Stockholm kan bättre och Hässelby-Vällingby förtjänar bättre än ett politiskt styre som både saknar ambitioner och vilja."

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) anslöt sig till (S) särskilda uttalande.

§ 9**Underlag för budget 2022 med inriktning på 2023 och 2024.**

HV 2021/177

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Sammanfattning av ärendet

Underlag för budget 2022 med inriktning på 2023 och 2024.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) lämnade följande särskilda uttalande:

"Av underlaget för budget de närmsta åren blir det tydligt att majoriteten inte tar ansvar för den ansträngning som ett år av pandemin varit för stadsdelarnas verksamheter. Vi ser inte att budgetförutsättningarna möter de utmaningar som ligger framför oss för att komma tillrätta med den ökning av arbetslöshet och ökat behov av ekonomiskt bistånd som delvis kommit som en följd av det. Flera verksamhetsområden har inte fått tillräckliga medel för att möta löneökningar och övrig kostnadsutveckling – den skattesänkning på 16 öre som majoriteten genomfört har ansetts vara viktigare än välfärden kärnverksamheter. Den brist på finansiering av välfärden kommer fortsätta att urholka kvaliteten samtidigt som vi lärt oss vad en bristande välfärd kan kosta när den verkligen behövs.

Vi menar att det inte är möjligt att göra de satsningar på verksamheterna som skulle krävas för att återställa och omstarta efter pandemin. Stora nedskärningar drabbar inte bara brukare utan givetvis även stadens medarbetare. Vi ställer oss frågande till hur majoriteten ska värna om medarbetarnas delaktighet och hälsa i samband med att många personalgrupper ska minskas.

Nu när vi fortfarande står mitt upp i krisen ska all kraft självklart läggas på att begränsa smittspridningen och skydda våra äldre och andra riskgrupper. När den akuta krisen har avklingat krävs dock en

genomgripande analys av hur staden har hanterat krisen och hur de strukturella förutsättningarna för stadens verksamheter har påverkat möjligheterna att klara de allvarliga påfrestningar som pandemin har medfört. Av det vi hittills har sett behöver analysen inkludera segregationen, bostadspolitikerna, personalpolitiken och inte minst stadens rådighet över välfärdsverksamheter som finansieras med kommunala resurser.

Bostadsbristen

Den blågröna majoritetens ombildningar och låga byggande av allmännyttiga hyresrätter riskerar att ge stora konsekvenser för stadsdelarnas möjlighet att tillgodose behovet av försöks- och träningslägenheter. De allmännyttiga bostadsbolagen står för i princip samtliga hyreskontrakt för försöks- och träningslägenheter. Bostadssituationen påverkar flera av stadsdelens verksamheter negativt, den är både kostnadsdrivande och ökar otryggheten för många kvinnor och barn som under lång tid hänvisas till kortsiktiga boendelösningar. Det minskar handlingsutrymmet att skapa trygga och säkra boenden för de kvinnor och barn som behöver lämna en våldsutövande man.

Inför höstens budget anser vi det är särskilt viktigt att prioritera följande verksamheter.

- Äldreomsorgen
- Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri
- Arbetsmarknadsåtgärder
- Förskolan

Stadsdelsnämnden behöver vidare få mer av sin budget i fasta anslag istället för att ha projektfinansiering. I underlaget framgår att stor del av arbetet med föräldraskapsgrupper, hembesöksprogram och annat individuellt förstärkt föräldrastöd är projektfinansierat vilket medför utmaningar på längre sikt vad gäller anställningsvillkor, prioriteringar och ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Viktigt att staden satsar resurser på kompetensförsörjning, det framgår i underlaget att det finns stora behov av kompetensförsörjning inom exempelvis hemtjänst, äldreomsorg, socialtjänsten och förskola. Vi står inför stora pensionsavgångar som måste mötas av nyrekryteringar och kompetensutveckling. Tidigare rödgrönrosa majoritet avsatte 200 mnkr till en kompetensutvecklingsfond, och över tiotusen medarbetare inom framförallt välfärdsverksamheterna fick möjlighet till efterlängtat och angelägen kompetensutveckling.

Slutligen vill vi framhålla behovet av stadens stöd till arbetssökande. Förvaltningen skriver att en förändrad statlig arbetsmarknadspolitik i och med omstruktureringen av arbetsförmedlingen kan innebära ett större kommunalt ansvar att ordna insatser för vissa arbetssökande, vilket kan komma att leda till ökade kostnader. Vi vill påpeka att detta i kombination med en redan dämpad ekonomisk utveckling som nu har följts av många varsel och många branscher som har det svårt till följd av corona-

pandemin är det viktigt att staden tar ett övergripande ansvar för arbetsmarknadsfrågorna och att stadsdelarna får tillräckliga resurser för att möta ökningen av arbetsökande."

Ledamöt Özlem Körhan med fler (V) anslöt sig till (S) särskilda uttalande.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) anslöt sig till (S) särskilda uttalande.

Ersättare Angelo Tapia (FI) lämnade följande ersättaryttrande:

"Om jag hade haft rösträtt hade jag yrkat på att

1. Avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra:

Feministiskt initiativ har en annan vision om staden än den grönbå majoriteten. Istället för skattesänkningar och utförsäljningar har vi lagt en budget för att Stockholm ska vara en välfärdsstad som satsar på kvinnor och barn. En stads där stadsdelsnämnderna fyller en viktig funktion i såväl sociala förebyggande insatser som direkta åtgärder för att förbättra och utveckla områdets närmiljö och gemensamma utrymmen.

Feministiskt initiativ har i sin budget följande mål för staden:

1. Ett Stockholm som är helt
2. Ett demokratiskt Stockholm som respekterar mänskliga rättigheter
3. Ett öppet och levande Stockholm
4. En välfärdsstad som satsar på kvinnor och tjejer
5. Ett jämställt Stockholm fritt från våld och förtryck

Målen återspeglar den riktning vi vill att Stockholm, och Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ska ta. Vi vill i underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 särskilt poängtera följande:

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning måste prioritera det lokala trygghetsarbetet för att kunna garantera en trygg och öppen stadsdel fri från våld. För att de ska kunna ske krävs nära samverkan mellan lokala organisationer, lokalpolis, näringslivet och fastighetsägare. Det krävs också en nära dialog med medborgare och föräldrar. Det är glädjande att trygghetsarbetet nämns som ett särskilt prioriterat område enligt budgetunderlaget. För vi vet att andelen som upplever otrygghet i stadsdelen ökar. Därför krävs tydlig politisk vilja att arbeta långsiktigt och preventivt. Tyvärr ser vi hur de grönbå i allt större omfattning väljer att lägga stora resurser på åtgärder som kameraövervakning och ökad närvaro av ordningsvakter. Något Feministiskt initiativ inte tror kommer bidra till att den upplevda tryggheten minskar, snarare är risken att det slår åt motsatt håll. Istället för att lägga 95 miljoner på ordningsvakter, som de sittande styret har gjort så här långt. Skulle vi hellre se att de pengarna

fördelas på skola, förskola och ungas fritid. Trygghet kommer genom ett brottsförebyggande arbete och samverkan och dialog mellan stadsdelarna och olika instanser som polisen, föräldrar, socialtjänsten, civilsamhället och socialtjänsten mm. Och precis som det står i budgetunderlaget måste arbetet för att förhindra unga att dras in i kriminalitet intensifieras.

Till följd av pandemin står hela staden inför utmaningar, där många grupper kommer behöva extra stöd och insatser. Med isolering och sociala restriktioner finns också en fara i att många medborgare inte nås av den hjälp som finns att få. Därför måste stadsdelen hitta metoder för nå målgrupperna. Bland annat står det i underlaget att man inte sett en ökning av våldsutsatta i stadsdelen - samtidigt som vi vet att många organisationer, både i Sverige och internationellt, utlöst nödläge och larmat för att våldet har ökat till följd av pandemin. Enligt Brå ökade antalet anmälningar för misshandel mot en närstående kvinna med fem procent jämfört med 2019. Så om stadsdelen inte har sett en ökning beror det med största sannolikhet på våldsutsatta kvinnor isolerats med förövaren och därmed inte har möjlighet att söka hjälp. På grund av det är risken att ökning väntas när pandemin är över. Därför vill Feministiskt initiativ att man tar fram en beredskapsplan för att kommunen och alla stadsdelar ska kunna möta det ökade våldet mot kvinnor och barn.

Som budgetunderlaget lyfter har stadsdelen, precis som staden i stort, flera utmaningar kopplade till jämställdhetsarbetet. Det går bland annat också att läsa i den senaste rapporten "Jämställdhet i staden - en uppföljning". För samtidigt som stadens siffror övergripande ser bra ut så är skillnaderna stora om man ser närmare på de olika stadsdelarna, speciellt i ytterstaden. Hässelby-Vällingby är inget undantag. Förutom kön är det också andra faktorer som spelar in; utbildningsnivå, hälsa, socioekonomisk bakgrund, födelseland, vistelsetid i Sverige osv.

För att förändra detta måste jämställdhetsperspektivet genomsyra allt arbete i stadsdelen. Det krävs satsningar på förbättrade och trygga arbets- och anställningsvillkor inom kvinnodominerade yrken och genom högre löner. Det görs inte genom det grönblå styrets nedmontering av det jämställdhetsarbetet som påbörjades förra mandatperioden. Det behövs tydliga och ökade satsningar på det uppsökande arbetet för att nå kvinnor långt från arbetsmarknaden.

En annan viktig aspekt är, som nämnt ovan, prioritering av kvinnodominerade yrken som exempelvis barnskötare. Stockholms barnskötare är bland de lägst betalda yrkesgrupperna som dessutom arbetar under väldigt hög press. Därför behövs ett lönelöft för barnskötare i staden.. Att arbeta inom förskolan ska vara utvecklande och undervisande personal ska garanteras en arbetsmiljö som möjliggör att de kan fokusera på undervisning och omsorg. Det står i budgetunderlaget att det är hög konkurrens om de förskollärare som utbildas och att det därför är svårt att rekrytera

barnskötare med utbildning. För att fler ska lockas till yrket, och för att ha en stark välfärd, krävs det att de kvinnodominerade yrkesområden status höjs.

Feministiskt initiativ vill införa ett sommarlovslofte som innebär att stadsdelen har riktade satsningar för att organisera kostnadsfria aktiviteter för barn och unga i alla åldrar under sommarlovet. Vi vill att alla barn ska ha möjlighet att ha ett roligt, meningsfullt och aktivt sommarlov, där de får känna sig delaktiga och inkluderade. Det ska inte vara en kostnadsfråga. I Hässelby-Vällingby förväntas antalet barn i åldrarna 13-17 öka med 300 barn. Det innebär ännu större behov av aktiviteter som inte kostar, och som är ledda av trygga ledare och som skapar en meningsfull fritid även efter skoltid eller när det är lov. Det är ett viktigt inte minst i en tid där det ekonomiska utsattheten har ökad och allt fler föräldrar tvingas jobba, även under loven. Trots att barnen är lediga.

Det är glädjande att läsa i budgetunderlaget att man ska prioritera riktade insatser för att utjämna könsskillnader på de arenor där unga befinner sig, exempelvis att fler flickor ska delta i aktiviteter som anordnas av fritidsverksamheten. Feministiskt initiativ har länge lyft att stadens satsningar på barns fritid måste vara jämställda. Och det innebär man måste ha riktade satsningar särskilt mot de som i dag rör sig minst; unga tjejer i ytterstaden, hbtq-personer och personer med funktionsnedsättningar. I en rapport från Delmi bekräftas bilden av att flickor med utlandsfödda föräldrar är en grupp som står utanför idrottssammanhang och som har ett lägre deltagande inom barn och ungdomsidrotten."

Handlingar i ärendet

- 450489 (Godkänd - R 1) Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024
- 449219 Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 Slutversion den 25 mars 2021 docx
- 450156 SDN04 2022-2024 (1)
- 450157 Klimatinvesteringar under perioden
- 450160 Bilaga 6 - Fokusomraden naringslivspolicy HV (1)
- 452987 Kopia av 210406 704_LFP2021_Hässelby-Vällingby (002)

§ 10**Boendeplan för äldre 2022 med utblick mot 2040**

HV 2021/166

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner boendeplan för äldre 2022 med utblick mot 2040 avseende de delar som rör Hässelby-Vällingby.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med stadens budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen, per region, ta fram ett gemensamt förslag till en äldreboendeplan. I planen ska behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion, driftsformer och inriktningar av boenden för äldre sammanfattas och analyseras. Planen avser år 2022, med utblick mot 2040, och utgör underlag till den stadsövergripande boendeplanen som tas fram av äldreförvaltningen. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg framtida boendesituation för äldre.

Bifogad boendeplan gäller för region västerort där Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar ingår.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Ledamot Mario Chahrestan med fler (S) lämnade följande särskilda uttalande:

"Andelen invånare över 65 år beräknas i regionen öka med 52 procent från 2020 till 2040. För att behovet av äldreboenden ska tillgodoses måste den borgerliga majoriteten sluta att skära ner på resurserna. Ingen ska behöva söka plats på äldreboenden i andra kommuner eller i andra stadsdelar. Boenden i kommunens egen regi måste hålla högsta kvalitet. Där ska det aldrig behöva uppstå tomma platser eller "tomhyror"!

Under den pågående pandemin har det också uppenbarats skandalösa förhållanden när det gäller tillgången till läkarvård på äldreboendena. Förvaltningen har undanhållit nämnden uppgifter om hur många som smittats och hur många som avlidit i Covid-19 på våra boenden. Stadsdelsförvaltningen måste tillse att våra äldre

vid sjukdom får en individuell läkarbedömning helst genom egna anställda läkare eller genom överenskommelse med regionen. Även behovet av sjuksköterskor måste tillgodoses.

Det senaste årets brister på våra äldreboenden har också tydligt visat att personalens villkor måste förbättras. Detta har den borgerliga majoriteten motsatt sig med hänvisning till enskilda företagsintressen. Fler fasta anställningar och färre timanställningar krävs. Personalen bör också ges bättre utbildning och fortbildning. De nämnda förbättringarna av äldreomsorgen kräver resurser och den borgerliga majoriteten måste avstå från skattesänkningar! En brist i den föreliggande boendeplanen är att den främst behandlar kvantitativa förhållanden (antal boenden, antal platser etc.). I det fortsatta arbetet bör förvaltningen också för nämnden redovisa kvaliteten på våra boenden t. ex.:

- Byggnaden (renoveringsbehov, teknisk standard, tillgänglighet för rörelsehindrade)
- Tillgång till gemensam matsal, kiosk, butiker etc.
- Finns i lokalerna läkarmottagning, fotvård, frisör etc
- Fritidsaktiviteter, aktivitetscenter, gymnastik, studiecirklar, kulturverksamhet etc.
- Personalförhållanden (heltidstjänster resp. timanställda, personalomsättning etc.)
- Yttre miljö (park, omgivning, grannar, avstånd till tunnelbana och buss)
- Annat som har betydelse för trivseln och boendets attraktivitet."

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) anslöt sig till (S) särskilda uttalande.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) anslöt sig till (S) särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- 443533 (Godkänd - R 1) Boendeplan för äldre 2022 - tjänsteutlåtande
- 441075 Boendeplan 2022 västerort

§ 11
Kameror i receptionen
HV 2021/214**Beslut**

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner kvarstående risker, åtgärder och Dataskyddsombudets råd, i enlighet med vad som beskrivs i tjänsteutlåtandet.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att sätta upp kameror i receptionen, förutsatt att tillstånd för detta beviljas.
3. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Hässelby-Vällingby Stadsdelsnämnd är personuppgiftsansvarig enligt Dataskyddsförordningen också kallad GDPR (general data protection regulation).

Den personuppgiftsansvarigas uppdrag är att med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter och friheter, att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med Dataskyddsförordningen

Dessa åtgärder ska ses över och uppdateras vid behov i ett systematiskt dataskyddsarbete.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Remisser

§ 12

Remiss av Fler barn i förskolan – för bättre språkutveckling i svenska (SOU2020:67)

HV 2021/131

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen lämnar förslag som syftar till att dels öka deltagandet i förskolan bland barn i 3–5 års ålder, dels stärka förskolans arbete med barns språkutveckling i svenska, bland annat när det gäller nyanlända barn, barn med annat modersmål än svenska och barn med socioekonomiskt svag bakgrund.

Förvaltningen är överens med utredarna om att det behövs insatser för att öka deltagandet i förskolan för att stärka barns språkutveckling i svenska.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia lämnade följande ersättaryttrande:

"Vi ser positivt till förslaget om att fler barn ska få möjlighet att gå i förskola och dess betydelse för språkutveckling. Vi vet att det i Hässelby-Vällingby bor många barn som talar fler språk än svenska. Ett stort problem har varit att den blågröna majoriteten under fler år i rad nu inte prioriterat uppräkningsen av förskolan. Samtidigt som resurserna till den öppna förskolan inte säkras. Utan måste ansökas från centralt från staden. Vi välkomnar självklart att stadsdelen får stöd i sitt arbete med att öka andelen inskrivna barn i förskolan och många av åtgärderna som presenteras är bra. Särskilt positivt är det att förslaget innebär att förskolan skulle vara avgiftsfri för barn över 5 år. Vi menar att det är viktigt att ta bort de hinder som finns för att barn ska få gå i förskola och för att säkra likvärdigheten. Det vore önskvärt att hela förskolan var avgiftsfri men vi ser att detta blir ett första steg i rätt riktning.

Utredningen pekar på dess goda effekter för integrationen och vi är eniga i den analysen. Vi ser dock att det är viktigt att ambitionerna

är större än att stanna vid att fler barn ska gå i förskolan. Detta kräver också att resurser finns inom förskolan för att möta de ökade krav som kommer att ställas genom denna utredning. Även om man framhäver ett statligt bidrag för att täcka kostnaderna så kommer också förskolans budget behöva stärkas upp. Tyvärr väljer det blågröna styret att skära ner på budgeten till förskolan och de uppräknings som gjorts i de senaste budgetarna täcker inte ens ökade lönekostnader och ökade kostnader i verksamheterna. Från förskolan hör vi också ofta att personalen är mycket pressad, något som även utredningen belyser. Tid är en viktig faktor för att kunna utföra dessa nya krav på förskollärarna, något som historiskt inte har funnits eller tagits hänsyn till när nya förväntningar införts. Många vittnar om att de inte hinner med sitt pedagogiska uppdrag redan idag och vi oroar oss därför för hur detta ska hanteras med en ökad belastning på personalen. Det är viktigt att styret säkrar upp med resurser och personal inom förskolan för att möta de krav som ställs på undervisningen."

Ledamot Mario Chahrestan med fler (S) anslöt sig till (FI) ersättaryttrande.

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) anslöt sig till (FI) ersättaryttrande.

Handlingar i ärendet

- 445492 (Godkänd - R 2) svar
- HV 2021/131-1 Följebrev Fler barn i förskolan - för bättre språkutveckling i svenska (SOU2020:67), KS 2021/201
- HV 2021/131-1.2 Fler barn i förskolan - för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67)

§ 13**Inrättande av etableringscentrum**

Remiss från kommunstyrelsen.

HV 2021/141

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I budget för 2019 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för ett inrättande av ett Etableringscentrum som en gemensam ingång för nyanlända och där samlad kompetens skulle finnas inom etableringsområdena. Genom ett Etableringscentrum ska nyanlända kunna erbjudas en väg in med ett sammanhållet bemötande och en sammanhållen plan för sin etablering. Målsättningen är att förkorta etableringstiden genom att samla och stärka stadens resurser och kompetenser inom det initiala mottagandet samt stärka samverkan med statliga myndigheter och med civilsamhället. Förvaltningen ställer sig mycket positiv till ett Etableringscentrum och till de uppdrag som Etableringscentrum kommer att ha med fokus på arbete och utbildning. Genom en väg in för nyanlända, kommer arbetet bli mer effektivt och motverka ett utanförskap och en långtidsarbetslöshet.

Propositionsordning

Ordförande Bo Arkelsten med fler (M), Fatima Nur (L), Peter Dannqvist (MP) och Carina Franke (KD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättare Anette Hargemark (SD) lämnade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande Bo Arkelsten (M) ställde proposition på förslagen och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Tjänstgörande ersättare Anette Hargemark (SD) reserverade sig mot beslutet enligt följande:

"Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras."

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler lämnade följande särskilda uttalande:

"Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering.

Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har som förvaltningen skriver en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning."

Ledamot Mario Chahrestan med fler (S) anslöt sig till (V) särskilda uttalande.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) anslöt sig till (V) särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- 443535 (Godkänd - R 1) Inrättande av Etableringscentrum
- HV 2021/141-1 Följebrev Inrättande av etableringscentrum
- HV 2021/141-1.1 Inrättande av etableringscentrum - uppdaterat ärende
- HV 2021/141-1.2 Bilaga1 - Utredningsrapport etableringscentrum)

§ 14**Remiss om trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22), KS 2021/377**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/377.

HV 2021/202

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Trafikförvaltningen vid Region Stockholm har påbörjat arbetet med trafikförändringar inför tidtabellsskiftet i december 2021. Som ett led i dialogen med kommunerna om kollektivtrafiken i länet har Trafikförvaltningen remitterat en bruttolista med förslag på trafikförändringar.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) lämnade följande ersättaryttrande:

" Feministiskt initiativ tycker att förvaltningen föreslår goda förslag till förbättringar i remissförslaget. Dock anser vi att flexibla nattstopp också ska ingå i förslagen till förbättringar, för att stärka ambitionen att alla stockholmare ska kunna känna sig trygga i staden, dygnet runt.

Flexibla nattstopp i kollektivtrafiken innebär att en resenär erbjuds möjligheten att nattetid kliva av bussen mellan två ordinarie hållplatser som angörs av linjen med syfte att öka känslan av upplevd trygghet. Resenärer ska kunna stiga av närmare sitt slutliga resmål, t.ex. bostaden, och då undvika att behöva gå en längre sträcka från den ordinarie hållplatsen på kvällen eller natten.

Detta är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv då kvinnor oftare

uttrycker oro över att åka hem sent på kväll och natten. Vi vet att unga tjejer upplever det offentliga rummet som mer otryggt än unga killar. Staden måste värna om alla invånares rätt att tryggt kunna röra sig oavsett plats och tid på dygnet. För att nå dit behövs en tydlig kommunpolitik som förstår vikten av att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all trygghets -och säkerhetsskapande arbete."

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) anslöt sig till (FI) ersättaryttrande.

Handlingar i ärendet

- 445723 (Godkänd - R 1) Remiss om trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22).
- HV 2021/202-1 Följebrev Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22), KS 2021/377
- HV 2021/202-1.2 Trafikförändringsremiss T22
- HV 2021/202-2 Komplettering Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22), KS 2021/377

Anmälningar och rapporter

§ 15

Protokoll från pensionärsrådet

HV 2021/255

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av protokoll från pensionärsrådets sammanträde 2021-04-07.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 16
Protokoll från funktionshindersrådet
HV 2021/256

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av protokoll från funktionshindersrådets sammanträde 2021-04-06.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 17

Anmälan av tjänstemannabeslut fattade på delegation

Delegationsbeslut anmälda 2021-01-28 till 2021-03-12

HV 2021/1

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsdirektören har delegation att fatta beslut i ärenden enligt delegationsordningen. Hen har också rätt att vidaredelegera beslutanderätten till tjänstepersoner. Beslut fattade på delegation enligt den här ordningen ska anmälas till stadsdelsnämnden.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 445552 (Godkänd - R 2) Anmälan av tjänstemannabeslut fattade på delegation

§ 18

Anmälan av ärendelista för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Anmälan av inkomna ärenden, registrerade under tidsperioden 2021-02-09 till 2021-03-22.

HV 2021/2

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av inkomna ärenden, registrerade under tidsperioden 2021-02-09 till 2021-03-22.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 445726 (Godkänd - R 1) Anmälan ärendelistan till Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
- 443665 Ärendelista 2021-02-09 till 2021-03-22

§ 19**Anmälan av ej verkställda beslut, kvartal 4, 2020**

HV 2021/57

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av förvaltningens redovisning av ej verkställda beslut och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Varje kvartal rapporterar förvaltningen till IVO, Inspektionen för vård och omsorg, de beslut som tagits av förvaltningen men som inte har verkställts.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 444295 (Godkänd - R 1) Ej verkställda beslut kvartal 4, 2020
- 406964 BILAGA till TJUT Ej verkställda beslut ÄO kvartal 4
- 407197 BILAGA till TJUT Ej verkställda beslut Vuxna kvartal 4, 2020
- 407198 BILAGA till TJUT Ej verkställda beslut BoU kvartal 4

§ 20
Övriga frågor

Beslut

Skrivelsen lämnas till förvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelse om förskolegårdar från (V) anmäls.

Ersättare Åsa Öckerman (MP) instämmer i (V) skrivelse.

Ersättare Angelo Tapia (FI) instämmer i (V) skrivelse.

§ 21 Förvaltningschefens information

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsdirektör Susanna Halldin Olsson lämnar följande information:

- Vi är inne i den tredje vågen av pandemin. Smittspridningen är fortsatt hög. Arbetet att ställa om verksamheter fortsätter. Den här veckan har förskolan Mirabell varit stängd av den anledningen. Barn till föräldrar med samhällsviktiga funktioner har erbjudits omsorg.
- Den centrala krisledningen har förlängt sina rekommendationer att hålla icke nödvändiga verksamheter stängda till den 2 maj 2021.
- Påminnelse att anmäla sig som digital språkmentor. Digital språkmentor är en del av integrationsstrategin.
- Information om gårdagens chefsforum. Chefsforum hölls som en digital workshop med årets fokusområden trygghet, integration och innovation i fokus.
- Direktör och ordförande i stadsdelsnämnden har träffat stadens revisorer för genomgång av årets rapport. Rapporten kommer att tas upp på juni-nämnden.
- Direktör och ordförande i stadsdelsnämnden ska träffa företagarföreningen i Vinsta och diskutera bland annat platssamverkan.

§ 22

Tillägg till verksamhetsplan för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd 2021

HV 2021/19

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att anta Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2021, för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (bilaga till Hässelby-Vällingby verksamhetsplan 2021).

Sammanfattning av ärendet

Komplettering av bilaga till VP (verksamhetsplan), VoR (väsentlighets - och riskanalys) och IKP (internkontrollplan) (bilaga 9)

Bilagan har inte tagits av nämnden eftersom den kom in sent och måste tas i efterhand.

Propositionsordning

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 23
Mötets avslutande

Sammanfattning av ärendet

Mötet avslutas kl: 19:15.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
MARIO, CHAHRESTAN	2021-04-20
BO ANDERS, ARKELSTEN	2021-04-19